

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ข้าว กรณีศึกษาชุมชนบุลินฟ้า ตำบลทะเมนชัย  
อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

The Factors of Success of Rice Center : The Case Study of Community Burinfha,  
Tambon Thamenchai, Amphoe Lam Plaimat, Buriram Province

อนุชา หอมกลิ่นเนียม

รพีพรรณ พงษ์อินทร์วงศ์

สาขาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

**บทคัดย่อ**

บทความเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมของสมาชิกที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ข้าวชุมชน 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของหน่วยงานรัฐและเจ้าหน้าที่ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของชุมชน ทฤษฎีแรงจูงใจใช้อธิบายกรอบแนวคิดในการศึกษานี้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนบุลินฟ้า ตำบลทะเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 220 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา และวิเคราะห์เนื้อหา ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และทดสอบสมมติฐานการวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่าย

ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความสำเร็จของศูนย์ข้าว ในระดับนัยสำคัญ 0.01 และหน่วยงานรัฐและเจ้าหน้าที่ไม่มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความสำเร็จของศูนย์ข้าว ในระดับนัยสำคัญทางสถิติ ข้อเสนอแนะ ความสำเร็จของศูนย์ข้าวนั้นจะต้องได้รับความร่วมมือจากสมาชิกศูนย์ข้าวในกระบวนการเพาะปลูก การดูแลรักษาและขั้นตอนการเก็บเกี่ยวผลผลิต หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องได้แก่ สำนักงานเกษตรอำเภอลำปลายมาศ ศูนย์ข้าวจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งสนับสนุนด้านพันธุ์ข้าวและความรู้ นวัตกรรมในการผลิตข้าวให้ได้คุณภาพ แต่อย่างไรก็ตามกระบวนการในการผลิตข้าวนั้นจะขึ้นอยู่กับผู้ผลิตเอง หรือสมาชิกศูนย์ข้าว ถึงแม้ว่าหน่วยงานราชการจะเข้ามามีส่วนร่วมให้คำแนะนำก็ตาม คุณภาพของข้าวขึ้นอยู่กับสมาชิกศูนย์ข้าวเป็นสำคัญ และความสำเร็จของศูนย์ข้าวนั้นจะต้องมีส่วนร่วมของสมาชิกในศูนย์ข้าวซึ่งสมาชิกศูนย์ข้าวมีส่วนร่วมการช่วยเหลือการแบ่งปันทรัพยากรในการผลิตข้าว การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ในการผลิตข้าว การศึกษานี้สามารถนำกรอบแนวคิดเพื่อเป็นต้นแบบในการดำเนินการของศูนย์ข้าวแห่งอื่นในประเทศไทย การศึกษาในอนาคตควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ และศึกษาในบริบทอื่น

**ความสำคัญ:** การมีส่วนร่วมของสมาชิก; หน่วยงานรัฐและเจ้าหน้าที่; ความสำเร็จของศูนย์ข้าวชุมชน

**Abstract**

This study aim to the relation participation of members and the government sector and government officer were positive to the rice center success. The samples this study were

220 members of rice center Burinfha, Tambon Thamenchai, Amphoe Lam Plaimat, Buriram Province. The researcher collected the data by questionnaires.

The result showed that the participation of members had a positively on the rice center success. The government sector and government officer had not the positive on the rice center. This study suggested that the members of rice center Burinfha community who shared the resource to production rice as equipment , new idea and wisdom of inhabitant. The study should be extended to another context with a variety of research instrument.

**Keyword:** the participation of members, the government sector and government officer, rice center success

## ความเป็นมาของปัญหา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ซึ่งได้กำหนดภูมิคุ้มกันที่มีอยู่มาใช้และสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เกิดความเข้มแข็ง เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน และสังคมไทยให้มีคุณภาพ มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากร และได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการที่จะทำให้ประเทศเกิดการปรับตัวเพื่อรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมต่างๆ ทั้งในระดับประเทศและระดับโลกนั้นจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาจากหลายภาคส่วนจากหน่วยเล็ก รวมกันเป็นหน่วยใหญ่ (2558: ออนไลน์)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ซึ่งมีพื้นที่ขนาดใหญ่กว่าภาคอื่นๆ และเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยทำให้ประเทศชาติมีภูมิคุ้มกันและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ อย่างไรก็ตามการพัฒนานั้นมีทั้งด้านการศึกษา ประชากร พาณิชย และเกษตร อย่างไรก็ตามการพัฒนาประเทศโดยมุ่งให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์ความเข้มแข็งของภาคเกษตรยังเป็นสิ่งสำคัญ เพราะมีต้นทุนอยู่แล้ว และเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของภาคเกษตรจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน เพื่อให้ภาคเกษตรเป็นฐานการผลิตอาหารและพลังงานที่มีความมั่นคง โดยการเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพการผลิตภาคเกษตร และขณะเดียวกันยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพและชุมชนเกิดความยั่งยืน โดยสาระของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 นั้นมุ่งให้ชุมชนเกิดการพัฒนาและมีภูมิคุ้มกัน อย่างไรก็ตามความสำเร็จของชุมชนนั้นเกิดการมีส่วนร่วมของสมาชิกและการได้รับการสนับสนุนด้านความรู้ ทักษะต่างๆ จากหน่วยงานรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐก็จะทำให้ชุมชนเกิดความสำเร็จ และในทำนองเดียวกันจังหวัดบุรีรัมย์ซึ่งมีศูนย์ข้าวอยู่

ทั้งหมด 51 แห่ง และศูนย์ข้าวชุมชนบุลินฟ้า ตำบลทะเลเม่นชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นศูนย์ข้าวชุมชนที่ได้รับรางวัลอันดับที่ 3 ของการประกวดพันธุ์ข้าวหอมมะลิระดับประเทศ ในปี พ.ศ. 2557 ดังนั้นศูนย์ข้าวชุมชนดังกล่าวควรจะได้เป็นต้นแบบในการที่จะสามารถนำกรอบแนวคิดของศูนย์ข้าวแห่งนี้ไปใช้ในบริบทอื่น ดังนั้นจึงนำมาสู่การศึกษาในครั้งนี้

### วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมของสมาชิกที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ข้าวชุมชน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของหน่วยงานรัฐและเจ้าหน้าที่ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของชุมชน

### สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 การมีส่วนร่วมของสมาชิกมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความสำเร็จของศูนย์ข้าวชุมชน

สมมติฐานที่ 2 หน่วยของรัฐและเจ้าหน้าที่ที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความสำเร็จของศูนย์ข้าวชุมชน

### นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีตัวแปรในการศึกษาทั้งหมด 3 ตัวแปร ซึ่งได้มีการนิยามตัวแปรดังต่อไปนี้

**การมีส่วนร่วมของสมาชิก** หมายถึง ระดับการเข้าร่วมกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น การเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมของศูนย์ข้าวชุมชนบุลินฟ้า การแบ่งปันความรู้ และทรัพยากรในการดำเนินกิจกรรมของศูนย์ข้าวชุมชนบุลินฟ้า สมาชิกให้ความร่วมมือกับศูนย์ข้าวในการวางแผน การดำเนินงานและประเมินผลผลิตข้าวของศูนย์ข้าวชุมชนบุลินฟ้า

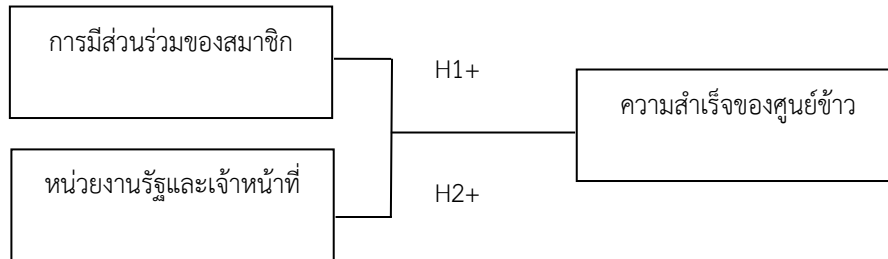
**หน่วยงานรัฐและเจ้าหน้าที่** หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล การสนับสนุน การส่งเสริมให้สมาชิกของศูนย์ข้าวชุมชนบุลินฟ้า ให้มีการดำเนินการปลูกข้าวที่มีคุณภาพ การดูแลบำรุงต้นกล้าให้มีความเหมาะสมเพื่อการเพาะปลูก รวมถึงการให้ความรู้เกี่ยวกับการบำรุงข้าวหลังจากเพาะปลูกเรียบร้อยแล้ว (Phong-inwong and Kwangkankrai ,2013)

**ความสำเร็จของศูนย์ข้าว** หมายถึงระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของศูนย์ข้าว การจำหน่ายข้าวได้ตามเป้าหมาย คุณภาพข้าวที่ได้รับการยอมรับ ผลผลิตข้าวได้รับรางวัลระดับภูมิภาคและระดับประเทศ สมาชิกของศูนย์ข้าวชุมชนบุลินฟ้าได้มีผลผลิตจากการปลูกข้าว สร้างรายได้ให้กับสมาชิก ทำให้สมาชิกมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (Duane Windsor ,2006: 95)

### กรอบแนวคิดในการวิจัยและวรรณกรรมสนับสนุนกรอบแนวคิด

การศึกษาในขอบเขตของการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนและหน่วยงานรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐทำให้เกิดผลสำเร็จต่อองค์การ ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านอธิบายว่าการมีส่วนร่วมของสมาชิกในโดยการแสดงความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรร่วมกันก็จะทำให้ชุมชนประสบความสำเร็จ ( แสงจันทร์ ศรีทะวงศ์ 2540 : 60 ) นอกจากนั้นหากองค์การ ชุมชน หรือศูนย์ต่างๆ ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐและ

เจ้าหน้าที่ที่จะทำให้ผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย และประสบความสำเร็จ กรอบแนวคิดดังกล่าวใช้  
ทฤษฎีแรงจูงใจอธิบายในการศึกษานี้ อย่างไรก็ตามในการศึกษานี้ได้ใช้ทฤษฎีแรงจูงใจมาอธิบายกรอบแนวคิด  
การมีส่วนร่วมของสมาชิก และหน่วยงานรัฐและเจ้าหน้าที่ ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ข่าว ดังแสดงกรอบใน  
คิดในภาพที่ 1



ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการศึกษา

### วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกและหน่วยงานรัฐและเจ้าหน้าที่ที่ส่งผลต่อ  
ความสำเร็จของชุมชน โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่ม  
ตัวอย่าง จำนวน 220 คน โดยฐานข้อมูลประชากรในการศึกษานี้มีจำนวนทั้งสิ้น 450 คน เป็นสมาชิกศูนย์  
ข่าวชุมชนบุลินฟ้า ตำบลทะเลเม่นชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ เหตุผลในการเลือกศูนย์ข่าวชุมชนบุลิน  
ฟ้าเพื่อใช้ในการศึกษานี้เนื่องจากศูนย์ข่าวแห่งนี้ได้รับรางวัลพันธุ์ข่าวหอมมะลิลำดับที่ 3 ของประเทศ  
ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจึงมีความเหมาะสมและเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ดีในการศึกษาเนื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อ  
ความสำเร็จของศูนย์ข่าวและเพื่อยืนยันผลการศึกษิตตามกรอบแนวคิด

การศึกษาวิธีการเชิงปริมาณนั้นประกอบด้วย การสำรวจความคิดเห็นโดยใช้แบบสอบถาม  
(questionnaire) จำนวน 18 ข้อ เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล การทดสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย  
โดยวัดความสอดคล้องข้อคำถามในแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์ มีการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา  
(Content validity) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พร้อมทั้งนำมาปรับปรุงข้อความให้สามารถวัดได้ตาม  
วัตถุประสงค์ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่ม  
ตัวอย่างที่ศึกษาโดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น  
(Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) อยู่ระหว่าง 0.79 -  
0.93 ซึ่งเกิน 0.7 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถยอมรับได้ ส่วนความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือโดยหาค่า  
น้ำหนักปัจจัย (Factor loading) ของแต่ละตัวแปรจะต้องมีค่าตั้งแต่ 0.4 ขึ้นไป (Hair, 2006) การศึกษานี้  
ค่าน้ำหนักปัจจัย เท่ากับ 0.551- 0.834 ส่วนการทดสอบการไม่มีอคติของผู้ตอบแบบ (test non-response  
bias) พบว่าเป็นไปตามเงื่อนไขการวิจัย วิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา และสถิติการวิเคราะห์การถดถอย  
(Regression Analysis) เพื่อวัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยแสดงเป็นสมการได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 รายละเอียดค่า ค่าน้ำหนักปัจจัย (Factor Loadings)และค่า ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha) (N=30)

Items	Factor Loadings	Cronbach Alpha
การมีส่วนร่วมของสมาชิก (PC)	.452 - .821	0.88
หน่วยงานรัฐและเจ้าหน้าที่ (GO)	.525 - .834	0.87
ความสำเร็จของศูนย์ข่าว (RC)	.451 - .756	0.81

เครื่องมือโดยหาค่าน้ำหนักปัจจัย (Factor loading) ของแต่ละตัวแปรจะต้องมีค่าตั้งแต่ 0.4 ขึ้นไป (Hair, 2006 ) การศึกษาครั้งนี้ค่าน้ำหนักปัจจัย เท่ากับ 0.551- 0.834 ส่วนการทดสอบการไม่มีอคติของผู้ตอบแบบ ( test non-response bias) พบว่าเป็นไปตามเงื่อนไขการวิจัย วิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา และสถิติการวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) เพื่อวัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยแสดงเป็นสมการได้ดังต่อไปนี้

$$\text{Equation 1: } RC = \alpha_{01} + \beta_{01}PC + \epsilon_1$$

$$\text{Equation 2: } RC = \alpha_{02} + \beta_{02}GO + \epsilon_1$$

### สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพื่อทดสอบสมมุติฐาน สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) เป็นวิธีการทางสถิติที่ใช้วัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เพื่อต้องการทราบว่าตัวแปรพยากรณ์หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า ตัวแปรต้น(Independent Variable) มีอิทธิพลหรือมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรผลหรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า ตัวแปรตาม (Dependent Variable) อย่างไร เพื่อนำมาใช้อธิบายการเปลี่ยนแปลง หรือพยากรณ์ตัวแปรผล สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคุณนั้นตัวแปรที่นำมาใช้พยากรณ์ไม่ควรมีความสัมพันธ์กันสูงเกินไป (ไม่ควร > .80) เพราะหากมีความสัมพันธ์เข้าใกล้ 1.00 แสดงว่า ตัวแปรนั้นเกือบจะเป็นตัวแปรเดียวกัน ซึ่งไม่เหมาะในการนำมาพยากรณ์พร้อมกัน สามารถใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการตรวจสอบ ซึ่งได้ผลลัพธ์ดูจากค่า Correlation วิเคราะห์สหสัมพันธ์ของตัวแปร เพื่อทดสอบว่าตัวแปรแต่ละตัวควรจะมีความสัมพันธ์กันมาก แต่ไม่ควรจะมากเกินไปจนเป็นตัวแปรเดียวกันหรือเรียกว่า เกิดปัญหา Multicollinearity ซึ่งค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรไม่ควรเกิน 0.8 (Don Hair. 2006 : 443) การวิเคราะห์ Variance inflation factors (VIF's) เพื่อจะตรวจสอบว่าตัวแปรไม่มีปัญหา Multicollinearity (Jaccard and Turrisi. 2003 : 72) เป็นปัญหาอาจจะเกิดขึ้นได้ในการวิเคราะห์ค่าถดถอยหลายตัวแปร (Regression analysis) ผลค่า VIF's จะต้องต่ำกว่า 10

ตาราง 2 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมของสมาชิก หน่วยงานรัฐและเจ้าหน้าที่ และความสำเร็จของศูนย์ข้าว

ตัวแปร	CP	GO	RC
$\bar{X}$	3.901	3.721	4.110
S.D.	.463	.377	.370
PC	1	0.602**	0.385**
GO		1	0.669**
RC			1
VI			

\*\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (2-tailed)

### ผลการวิจัย

ผลจากตารางที่ 3 สามารถอธิบายได้ดังนี้

**สมมติฐานที่ 1 การมีส่วนร่วมของสมาชิก (CP)** การมีส่วนร่วมก็เป็นปัจจัยที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่งซึ่งจะทำให้ศูนย์ข้าวชุมชนประสบความสำเร็จได้ ความสำเร็จที่ว่านี้หมายถึง การที่สมาชิกได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การเข้าร่วมกิจกรรมกับสมาชิกอื่นๆ ในศูนย์ข้าว รวมถึงการแบ่งปันความรู้ และทรัพยากร ในการดำเนินกิจกรรมของศูนย์ข้าวชุมชนบุลินฟ้า สมาชิกให้ความร่วมมือกับศูนย์ข้าวในการวางแผน การดำเนินงานและประเมินผลผลิตข้าวของศูนย์ข้าวชุมชนบุลินฟ้า สอดคล้องกับการศึกษาของ นรงค์ ศรีโสภณ (2553 :3) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานคือ ด้านการมีส่วนร่วม ซึ่งหมายถึงการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ แสงจันทร์ ศรีทะวงศ์ (2540 :60) กล่าวว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จได้แก่ การได้รับความร่วมมือจากผู้นำชุมชนกลุ่มต่างๆ ที่มีในหมู่บ้าน ความร่วมมือของประชาชน ดังนั้นปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกศูนย์ข้าวส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ข้าวชุมชนบุลิน

ดังนั้นสมมติฐานที่ 1 สนับสนุน ( $H_1: b_1 = -0.082, p < 0.01$ )

**สมมติฐานที่ 2** หน่วยงานรัฐและเจ้าหน้าที่ (GO) นโยบายของรัฐส่งผลเชิงบวกต่อความตระหนักต่อความรับผิดชอบต่อสังคม สอดคล้องกับการศึกษาของคริสเตียน และฮอเกอร์ (Christine Oliver and Ingo Holzinger ,2008: 499และการศึกษาที่ผ่านมาได้เสนอว่าการที่องค์กรหรือหน่วยงานจะประสบความสำเร็จนั้นองค์กรจะต้องให้ความสำคัญกับนโยบายที่สามารถปฏิบัติได้และสอดคล้องกับสถานการณ์ การที่องค์กรนำนโยบายเกี่ยวกับการตระหนักต่อความรับผิดชอบต่อสังคม มาใช้ในองค์กรก็จะส่งผลดีต่อชุมชน (Srisunan Prasertsang, Prapruek Ussahawanitchakit, and Jhundra-indra, 2012: 156; Shuili Du , C.B.Bhattacharya and Sankar Sen, 2007: 236) นโยบายจะทำให้การดำเนินงานมีแผนการที่ดี มีความพร้อมในการแก้ปัญหาอีกทั้งมีแนวทางในการปฏิบัติงานตามแผนฉุกเฉินหรือแผนตามสถานการณ์ซึ่ง การศึกษาที่ผ่านมาได้กล่าวว่างค์การที่มีการใช้นโยบายขององค์กรที่มีลักษณะนโยบายที่เป็นเชิงพลวัตก็จะทำให้เกิดความสำเร็จต่อองค์กร มากกว่านั้นหน่วยงานรัฐมีส่วนช่วยส่งเสริมการดำเนินงานของชุมชน การเข้ามา มีบทบาทของทั้งหน่วยงานรัฐและเจ้าหน้าที่ก็จะทำให้เกิดความสำเร็จของชุมชน ซึ่งในการศึกษานี้ได้กล่าวถึงบทบาทของหน่วยงานรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะเข้ามาส่งเสริมและสนับสนุนในการปลูกข้าวของสมาชิกศูนย์ข้าวบุลันฟ้า ตำบลทะเลเม่นชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ อย่างไรก็ตามผลการศึกษาพบว่า หน่วยงานรัฐและเจ้าหน้าที่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จของชุมชน ดังนั้น สมมติฐานที่ 2 ไม่สนับสนุน (H2:  $b_2=0.070$ ,  $p < 0.01$ )

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยของการมีส่วนร่วมของสมาชิก หน่วยงานรัฐ และเจ้าหน้าที่ และความสำเร็จของศูนย์ข้าว

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม	
	Model 1	Model 2
	ความสำเร็จของศูนย์ข้าว	ความสำเร็จของศูนย์ข้าว
การมีส่วนร่วมของสมาชิก	.385*** (.066)	
หน่วยงานรัฐและเจ้าหน้าที่		.070 (.071)
Adjust R <sup>2</sup>	.144	.000
VIF	1.944	1.832

\*\*\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

## การอภิปรายผล

จากผลการศึกษาทำให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกทำให้เกิดความสำเร็จของศูนย์ข้าวชุมชนบุลินฟ้า และหน่วยงานรัฐและเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความสำเร็จของศูนย์ข้าวชุมชนบุลินฟ้า นั้นก็หมายความว่าความสำเร็จของศูนย์ข้าวที่เกี่ยวข้องกับการได้รับรางวัลพันธุ์ข้าว หรือ ผลผลิตข้าวที่มีประสิทธิภาพนั้นอาจมีตัวแปรอื่นมาอธิบาย เช่น ภูมิปัญญา หรือความรู้ของชาวบ้านที่มีอยู่ หรือของสมาชิกที่ปลูกข้าวทำให้เกิดความรู้ มีความเชี่ยวชาญ ความรู้ที่เกิดจากการสะสมประสบการณ์ก็จะทำให้เกิดการเพาะปลูกข้าวที่ได้มาตรฐาน

## ข้อเสนอแนะ

กรอบแนวคิดดังกล่าวเป็นการศึกษาเพียงในสมาชิกชุมชนศูนย์ข้าวบุลินฟ้า ตำบลทะเลเม่นชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ และเก็บกลุ่มตัวอย่างเพียง 220 คน ดังนั้นเพื่อเป็นการยืนยันกรอบแนวคิดการดำเนินการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการกำหนดขอบเขตของผู้ตอบแบบสอบถามให้มีความหลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์และผลการศึกษาอาจมีผลที่แตกต่างจากการศึกษานี้

## บรรณานุกรม

- นิติพล ภูตะโชติ. (2556). **พฤติกรรมองค์กร**. กรุงเทพฯ: วี.พริ้นท์ (1991).
- นรงค์ ศรีโสภา ( 2553 ) **อัตลักษณ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนประชาวิทยาคาร** .(ออนไลน์) ค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2557 , จาก [www.thailis.or.th](http://www.thailis.or.th)
- แสงจันทร์ ศรีทะวงศ์ ( 2540 ) **ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานศูนย์สาธิตและศูนย์สาธิตชุมชน** .(ออนไลน์) ค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2557 , จาก [www.thailis.or.th](http://www.thailis.or.th)
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙)** ค้นเมื่อ 5 มกราคม 2558, จาก <http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=395>
- Du,S., C.B. Bhattacharya and S. Sen. (2007).“Reaping relational rewards from corporate social responsibility: The role of competitive positioning”. **International Journal of Research in Marketing**. 24: 224-241.
- Hair, Joseph F. and others. ( 2006)**Multivariate Data Analysis**. 6<sup>th</sup> ed. New Jersey : Pearson Prentice Hall International, Inc..
- James Jacard and Robert Turrus. (2003). **Interaction effects in Multiple Regression**. 72.
- Oliver, C. and Holzinger, I.(2008). The effectiveness of Strategic Political Management: A Dynamic Capabilities Framework.**Academy of Management Review**. 33(2): 496-520.
- Perter M. Tingling. (2005). **Institutional and decision theory in evaluation : Rationality and myths of technology selection**. Proquest Dissertations and Theses.134.
- Phong-inwong Rapheephan, Kwangkankrai Todsaporn. 2013. **Transformations Leadership, Policy of Government, Social Responsibility and Community Performance: Evidence from Community of Municipality Buriram, Thailand**. European\_Journal



of Management.(2).81-90.

Prasertsang, S., Ussahawanitchakit, P. and Jhundra-indra, P.(2012).Corporate Social Responsibility Effectiveness, Firm Competitiveness, Business Successes and Corporate Sustainability: An Empirical Investigation of ISO 14000 Businesses in Thailand.

**International Journal of Business Strategy**,12 (4). 137-164.

Steven, L. McShane and Mary Ann Von Glinow. (2010). **Organizational Behavior**. 5<sup>th</sup> ed. Singapore. Pearson Education Limited.

Windsor, Duane. (2006). Corporate Social Responsibility: Three Key Approaches. **Journal of Management Studies**, 43:93-114.